

हरिरत्र न शक्नोति कर्तुं बाधां कुतोऽपरे ।
 अन्यथा मातरो बालान्न स्तब्धैः पुपुषुः क्वचित् ॥१९॥
 ज्ञानिनामपि वाक्येन न भक्तं मोहयिष्यति ।
 आत्मप्रदः प्रियश्चापि किमर्थं मोहयिष्यति ॥२०॥
 तस्मादुक्तप्रकारेण परित्यागो विधीयताम् ।
 अन्यथा भ्रश्यते स्वार्थादिति मे निश्चिता मतिः ॥२१॥
 इति कृष्णप्रसादेन वल्लभेन विनिश्चितम् ।
 संन्यासवरणं भक्तावन्यथा पतितो भवेत् ॥२२॥
 इति श्रीवल्लभाचार्यविरचितः संन्यासनिर्णयः समाप्तः ।

अथ निरोधलक्षणम् ।

श्रीकृष्णाय नमः ।

यच्च दुःखं यशोदाया नन्दादीनां च गोकुले ।
 गोपिकानां च यद्दुःखं तद्दुःखं स्यान्मम क्वचित् १
 गोकुले गोपिकानां च सर्वेषां ब्रजवासिनाम् ।
 यत्सुखं समभूत्तन्मे भगवान्किं विधास्यति ॥२॥
 उद्धावागमने जात उत्सवः सुमहान्यथा ।
 वृन्दावने गोकुले वा तथा मे मनसि क्वचित् ॥३॥
 महतां कृपया यावद्भगवान् दययिष्यति ।
 तावदानन्दसंदोहः कीर्त्यमानः सुखाय हि ॥४॥

महतां कृपया यद्वत्कीर्तनं सुखदं सदा ।
 न तथा लौकिकानां तु स्निग्धभोजनरूक्षवत् ॥५॥
 गुणगाने सुखावासिर्गोचिंद्स्य प्रजायते ।
 यथा तथा शुकादीनां नैवात्मनि कुतोऽन्यतः ॥६॥
 क्लिश्यमानाञ्जनान् दृष्ट्वा कृपायुक्तो यदा भवेत् ।
 तदा सर्वं सदानंदं हृदिस्थं निर्गतं बहिः ॥७॥
 सर्वानंदमयस्यापि कृपानंदः सुदुर्लभः ।
 हृद्गतः स्वगुणाञ्श्रुत्वा पूर्णः प्लावयते जनान् ॥८॥
 तस्मात्सर्वं परित्यज्य निरुद्धैः सर्वदा गुणाः ।
 सदानंदपरैर्गेयाः सच्चिदानंदता ततः ॥९॥
 अहं निरुद्धो रोधेन निरोधपदवीं गतः ।
 निरुद्धानां तु रोधाय निरोधं वर्णयामि ते ॥१०॥
 हरिणा ये विनिर्मुक्तास्ते मग्ना भवसागरे ।
 ये निरुद्धास्त एवात्र मोदमायान्त्यहर्निशम् ॥११॥
 संसारावेशदुष्टानामिन्द्रियाणां हिताय वै ।
 कृष्णस्य सर्ववस्तूनि भूमन् ईशस्य योजयेत् ॥१२॥
 गुणेषुवाविष्टचित्तानां सर्वदा सुर वैरिणः ।
 संसारविरहक्लेशौ न स्यातां हरिवत्सुखम् ॥१३॥
 तदा भवेद्दयालुत्वमन्यथा क्रूरता मता ।
 बाधशंकापि नास्त्यत्र तद्दध्यासोऽपि सिध्यति ॥१४॥

भगवद्धर्मसामर्थ्याद्विरागो विषये स्थिरः ।
 गुणैर्हरेः सुखस्पर्शान्न दुःखं भाति कर्हिचित् ॥१५॥
 एवं ज्ञात्वा ज्ञानमार्गदुत्कर्षो गुणवर्णने ।
 अमत्सरैरलुब्धैश्च वर्णनीयाः सदा गुणाः ॥१६॥
 हरिमूर्तिः सदा ध्येया संकल्पादपि तत्र हि ।
 दर्शनं स्पर्शनं स्पष्टं तथाकृतिगती सदा ॥१७॥
 श्रवणं कीर्तनं स्पष्टं पुत्रे कृष्णप्रिये रतिः ।
 पाँयोर्मलांशत्यागेन शेषभागं तनौ नयेत् ॥१८॥
 यस्य वा भगवत्कार्यं यदा स्पष्टं न दृश्यते ।
 तदा विनिग्रहस्तस्य कर्तव्य इति निश्चयः ॥१९॥
 नातः परतरो मंत्रो नातः परतरः स्तवः ।
 नातः परतरा विद्या तीर्थं नातः परात्परम् ॥२०॥

इति श्रीवल्लभाचार्यविरचितं निरोधलक्षणं समाप्तम् ।

अथ सेवाफलम् ।

श्रीकृष्णाय नमः ।

यादृशी सेवना प्रोक्ता तत्सिद्धौ फलमुच्यते ।
 अलौकिकस्य दाने हि चाद्यः सिध्येन्मनोरथः ॥१॥
 फलं वा ह्यधिकारो वा न कालोऽत्र नियामकः ।
 उद्वेगः प्रतिबंधो वा भोगो वा स्यात्तु बाधकम् ॥२॥

१ दुत्कर्षं हरिवर्णने. २ स्वेष्टं. ३ पायुं. ४ भावं. ५ तनुं.